ŞEHİR VE BÖLGE PLANLAMA ANA BİLİM DALI

DOKTORA YETERLİLİK SINAVI UYGULAMA ESASLARI

Sınav Öncesi ve Sınava Hazırlık

1. Doktora yeterlilik sınavlarının yürütülmesinde, burada sözü geçmeyen hususlarda İYTE Lisanüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddeleri geçerlidir.

2. Doktora Yeterlilik Komitesi her öğrenci için beş kişiden oluşan yeterlilik sınav jürisi kurar. Jürinin oluşturulmasında Komite, öğrencinin danışmanından sınav jürisinde görev alabilecek öğretim üyelerine ilişkin teklif ister. Öğrencinin danışmanı bu jürinin doğal üyesi ve aynı zamanda "sınav jüri başkanı"dır. Jüri başkanı, oluşturulan jürinin üyelerine "Doktora Yeterlilik Sınavı Uygulama Esasları"nı ileterek bilgilendirir.
Sınav Jürisinin oluşturulması: Sınav jürisi her öğrenci için farklı oluşturulur.

3. Doktora yeterlilik sınavı yazılı ve sözlü olmak üzere iki kısımdan oluşur. Sınav, Enstitü Yönetim Kurulu'nun tespit ettiği tarihler arasında yapılır. Komite, öğrenci danışmanından/ jüri başkanından jüri üyeleriyle iletişime gecerek vazılı ve sözlü sınav tarihlerini kesinlestirmesini ister. Komite. nihai tarihleri MFB Enstitüsü'ne bildirir.

Sınavların (Yazılı ve Sözlü) İçeriği ve Uygulanışı

Sınav İçeriği:

4. Öğrenci, üç başlıktan oluşan bir yazılı sınava girer: **Kuram** (genel planlama ve/veya kent kuramları bilgisine hakimiyet, vb.), **Alan** (öğrencinin çalışıyor olduğu alandaki konulara, yazına ve bunlarla ilintili kuramsal bilgiye hakimiyeti), **Yöntem** (çalıştığı alanla ilgili, veya başka konularda araştırma yöntemlerine hakimiyeti, hangi konuların hangi yöntemlerle araştırılabileceğine ilişkin yöntembilimsel bilgiye hakimiyeti).

Yazılı Sınav Uygulaması:

5. Yazılı sınav sorularının oluşturulması: Öğrenci danışmanı, öğrencinin hazırladığı ve araştırma alanını tarifleyen (yaklaşık 200 kelimelik) bir tanımı Komite ve tüm jüri üyelerine gönderir. Bu tanımın yanında, tüm jüri üyelerinden sınavın yapılacağı her başlık için (kuram, yöntem, alan) birer soru ister. Komite Başkanı koordinasyonunda, jüri başkanı soruların toplanması ve organize edilmesinden sorumludur.

6. Yazılı Sınav soruları Komite Başkanı ve Danışmanı tarafından Kuram, Alan ve Yöntem'e yönelik olmak üzere 3 grup halinde (her grupta "Seçmeli" ikişer sorudan bir tanesi soru olarak) belirlenir.

7. Sınav, Fakülte'nin atadığı sınıfta, öğretim üyesi veya öğretim görevlisi gözetmen denetimli olarak ve açık-kitap yöntemiyle (elektronik kaynaklar ve internet erişimi olmaksızın) yapılır.

8. Soruların yanıtlanması için tanınan toplam süre **maksimum 2 gündür** (mesai saatleri içi).

9. Sınav süresi sonunda. Jürinin Yazılı Sınav Değerlendirmesi için tek bir sınav dökümanı teslim edilir. Jüri başkanı sınav kağıdını maksimum iki iş günü içinde değerlendirmek üzere jüri üyelerine iletir. Jüri üyelerinin **tek not** olarak ("başarılı"/ "başarısız") değerlendirdiği sınav kağıdının nihai değerlendirme sonucu, jürinin "**salt çoğunluk**" değerlendirmesine göredir. Bu sonuç, en geç sözlü sınavın yapılacağı günden 3 (üç) gün öncesinde öğrenciye bildirilmelidir.

10. Yazılı sınav değerlendirmesi sonucunda öğrenciyi "başarısız" olarak değerlendiren öğretim üyelerinden adayın eksikliklerini içeren yazılı bir değerlendirme istenir.

Sözlü sınav içeriği:

11. Sözlü sınav, öğrencinin doktora yeterlilik konularına hâkimiyetini ve bunları sözlü ifade edebilme becerisini değerlendirir. Yazılı sınavdaki sorulara verilen yanıtlarda eksik veya sorunlu görülen konular sözlü sınav aracılığıyla yeniden sorgulanabilir. Sözlü sınavda her jüri üyesi soru sormalı ve soruların yanıtlanmasında öğrenciye gerekli süre tanınmalıdır. Sözlü sınavın sonunda, öğrencinin sorulara verdiği yanıtların değerlendirilmesi öğrencinin kendisine sözlü olarak yapılmalıdır.

Sınavların Değerlendirilmesi ve Genel Değerlendirme İşlemi

12. Yazılı sınava verilen yanıtlar jüri başkanının sorumluluğunda (elektronik ortamda) Komite ve Jüri üyelerine gönderilir.

13. Yazılı sınav değerlendirmesi, her jüri üyesi tarafından üç alanın değerlendirmesinin genel bir değerlendirmesi olacak biçimde yapılır. Sonuç Değerlendirme, "başarılı/yeterli" veya "başarısız/yetersiz" biçiminde gerçekleştirilir. Yazılı sınav değerlendirmesinin sonucu, sınav jürisi tarafından **salt çoğunluğa** göre alınır.

14. Sözlü sınav değerlendirmesi, sınav sonunda jürisince **salt çoğunluğa göre** yapılarak formlara kaydedilmelidir.

Öğrencinin sınavının "yeterli veya yetersiz" şeklinde değerlendirilmesi ve sonuç değerlendirmenin "salt çoğunluk" üzerinden kesinleştirilmesi gereklidir. Başarı notu en az 70'dir ve jüri üyeleri, sınav sonucunu nicel değerlere dönüştürür.

15. Sözlü Sınav sonrasında Jüri Başkanı, yazılı ve sözlü sınav evraklarını ve ayrıca Jürinin "öğrencinin sınav değerlendirme" raporunu aynı gün içinde Komite onayına sunulmak üzere Anabilim Dalı Başkanlığı'na teslim etmelidir.
Jürinin "öğrencinin sınav değerlendirme" raporu, öğrenci "başarısız" ise verilmelidir.

16. Öğrenci yazılı sınavdan "başarılı" olması durumunda sözlü sınav aşamasına geçebilir.

17. Yazılı ve sözlü sınavda başarısız olan öğrenci bir sonraki doktora yeterlilik sınavında yazılı ve sözlü sınava tekrar girer. Yazılı sınavdan başarısız olan öğrenci, sözlü sınav aşamasına geçemez ve doktora yeterlilik sınavından başarısız sayılır. İkinci sınav haklarını kullananlar, yazılı sınavdan başarılı, sözlüden başarısızsa, ikinci haklarında yazılı aşamasından muaf tutulurlar.

18. Anabilim Dalı Başkanı sınav sonucunu en geç üç gün içinde MFBE'ne yazılı olarak iletir.